

Ministerie van Klimaat en
Groene Groei

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Gemeente Aa en Hunze

T.a.v. de heer [redacted] en de heer [redacted]

Postbus 93

9460 AB GIETEN

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**

Directie Transitie Diepe
Ondergrond

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000003952069570000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/kgg

Ons kenmerk

PDGGO-DTDO /100783050

Datum 1 oktober 2025

Betreft Reactie op brief van gemeente Aa en Hunze van 3 juni 2025 over de
Commissie Mijnbouwschade en schadeafhandeling rond Ekehaar

Geachte [redacted],

Op 3 juni 2025 heeft u een brief en position paper gestuurd over de afhandeling van schades door aardbevingen als gevolg van de gaswinning uit Eleveld. Hieronder treft u mijn reactie op deze vragen aan. Tevens heeft u mij, als verantwoordelijk minister, uitgenodigd in de regio om in gesprek te gaan over de ervaringen met de schadeafhandeling. Ik ga graag op deze uitnodiging in en kom aan het einde van dit jaar langs om nader in gesprek te gaan over de ervaringen met de schadeafhandeling. Vanuit het ministerie zal hier contact over worden opgenomen met uw gemeente.

Omdat uw brief en position paper tevens waren toegezonden aan de Tweede Kamer en aan Gedeputeerde en Provinciale Staten van Drenthe, wordt ook een afschrift van deze brief met dezelfde partijen gedeeld.

[redacted]
Sophie Hermans

Minister van Klimaat en Groene Groei

Beantwoording vragen

1. Is de minister het met ons eens dat de werkwijze van de Commissie Mijnbouwschade noch het instellingsbesluit CM is aangepast naar aanleiding van de conclusies en aanbevelingen van de parlementaire over de gaswinning in Groningen?

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**
Directie Transitie Diepe
Ondergrond

In de parlementaire enquête aardgaswinning Groningen zijn aanbevelingen gedaan om schadeafhandeling milder, makkelijker en menselijker te maken voor het effectgebied van gaswinning Groningenveld, gasopslag Norg en Grijpskerk. In Nij Begun heeft het vorige kabinet maatregelen aangekondigd op het terrein van schadeafhandeling, versterking en verduurzaming, zoals het verhogen van de vaste eenmalige vergoeding en daadwerkelijk herstel zonder onderzoek naar de oorzaak van de schade. Deze maatregelen zien op het effectgebied van gaswinning Groningenveld, gasopslag Norg en Grijpskerk en zijn inmiddels grotendeels geïmplementeerd. Het aanpassen van werkwijze of instellingsbesluit van de Commissie Mijnbouwschade maakt geen onderdeel uit van deze maatregelen.

Ons kenmerk
PDGGO-DTDO / 100783050

2. Is de minister het met ons eens dat ook inwoners die geconfronteerd worden met schade door mijnbouwactiviteiten buiten het Groningenveld ook recht hebben op een mildere, makkelijkere en menselijkere schadeafhandeling? En dat dit nu niet het geval is waardoor er sprake is van rechtsongelijkheid?

3. Is de minister het met ons eens dat het instellingsbesluit Commissie Mijnbouwschade en het protocol moeten worden herzien? Dat de rol van de mijnbouwondernemingen moeten worden gemarginaliseerd? Dat de lessen vanuit de parlementaire enquête Groningen moeten worden verwerkt en dat ook buiten het effectgebied Groningen het adagium milder, makkelijker en menselijker leidend moet zijn?

In reactie op vraag 2 en 3, wil het kabinet benadrukken dat zij het uiterst vervelend vindt dat door de gaswinning uit Eleveld bestaande schades aan gebouwen zijn verergerd. Het kabinet begrijpt dat deze schade en de afhandeling ervan impact heeft op bewoners. Echter, de schades door bodembeweging als gevolg van de gaswinning in andere gebieden in Nederland zijn qua aantallen, ernst en omvang niet te vergelijken met de schades door bodembeweging als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld. Na de recente aardbeving door de gaswinning in Eleveld zijn bijvoorbeeld in totaal 66 schademeldingen ingediend. Per 4 augustus 2025 was in 50 gevallen een definitief advies gegeven. In 25 van deze adviezen heeft de Commissie Mijnbouwschade vastgesteld dat er inderdaad sprake was van mijnbouwschade waarvoor een schadevergoeding moet worden uitgekeerd. Bij alle adressen bleek het te gaan om reeds bestaande niet-constructieve schade die door de aardbevingen is verergerd. De geadviseerde vergoedingen lopen uiteen van ongeveer 800 euro tot 16.000 euro. In het effectgebied van het Groningenveld werden in korte tijd tienduizenden gelijksoortige gevallen van fysieke schade gemeld waarvan het grootste deel te herleiden was tot bodembeweging door gaswinning uit het Groningenveld. Kortgezegd verschillen de schadegevallen in het effectgebied van het Groningenveld in aantal, ernst en omvang met schadegevallen als gevolg van de gaswinning uit Eleveld (en in de rest van Nederland). Het kabinet vindt het daarom gerechtvaardigd dat er voor het effectgebied van het Groningenveld en de met het Groningensysteem verbonden gasopslagen Grijpskerk en Norg een andere wijze van schadeafhandeling plaatsvindt. Desalniettemin vindt het kabinet het belangrijk dat ook mensen met mijnbouwschade rond Ekehaar en in de rest van

Nederland toegang hebben tot een milde, makkelijke en menselijke schadeafhandeling. Dit is dan ook de reden dat de Commissie Mijnbouwschade is ingesteld. De Commissie Mijnbouwschade neemt de bewijslast van bewoners en kleine bedrijven over en ontzorgt bewoners zo bij schadeafhandeling. Het kan voorkomen dat het niet aan te tonen, maar ook niet uit te sluiten is dat schade veroorzaakt is door bodembeweging als gevolg van mijnbouw, ondanks gedegen onderzoek. In dat geval wordt er door de Commissie Mijnbouwschade verondersteld dat deze schade is veroorzaakt door mijnbouw. Mijnbouwbedrijven hebben zich via privaatrechtelijke overeenkomsten gecommitteerd aan de adviezen van de Commissie Mijnbouwschade. Dit betekent dat zij verplicht zijn om de adviezen van de Commissie Mijnbouwschade om schade te vergoeden op te volgen. De Commissie Mijnbouwschade werkt onafhankelijk en stelt haar eigen werkwijze vast. Hierdoor hebben mijnbouwbedrijven geen inhoudelijke invloed op de adviezen van de Commissie Mijnbouwschade. Wel krijgen schademelders en mijnbouwbedrijven beiden de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen op de conceptadviezen van de Commissie Mijnbouwschade.

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**
Directie Transitie Diepe
Ondergrond

Ons kenmerk
PDGGO-DTDO / 100783050

In uw brief geeft u aan dat de door de Commissie Mijnbouwschade geadviseerde vergoedingen te laag zijn om de schade structureel te laten herstellen. Daarbij noemt u als voorbeeld dat er alleen een vergoeding wordt gegeven voor het vervangen van kapotte tegels boven het aanrecht, maar dat de vergoeding te laag is voor het vervangen van het hele tegeltableau. Hoewel het niet mogelijk is om op dit specifieke voorbeeld in te gaan, is het in algemeenheid zo dat dat de Commissie Mijnbouwschade - krachtens het Instellingsbesluit - verplicht is haar taak uit te voeren met toepassing van de bepalingen van het civiele aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht, inclusief dat daaruit voortvloeiende, gebruikelijke berekeningsmethodiek voor de vaststelling van de herstelkosten. Dat vergoedingen laag uitvallen, heeft ook te maken met het feit dat in nagenoeg alle Ekehaar-gevallen sprake is van verergering van bestaande schades. In het kader van de toerekening, zoals de Commissie die toe moet passen op grond van artikel 2, tweede lid, onder iii, van het Instellingsbesluit, komt dan slechts dát deel van de schade voor vergoeding in aanmerking, dat redelijkerwijs aan mijnbouw kan worden toegerekend. De calculatie is opgesteld op basis van actuele marktconforme kostenkengetallen, die jaarlijks worden aangepast. In geval van de beving Ekehaar is uitgegaan van de kostenkengetallen per 1 februari 2025. Daarnaast is de berekening van de hoeveelheid werk afgestemd op de relatief beperkte omvang van herstelwerkzaamheden. Indien van toepassing zijn ook indirecte kosten zoals bijvoorbeeld de huur van steigers gecalculeerd. De gecalculeerde bedragen vormen dus een reële begroting van de kosten die een eigenaar moet maken om het schadeherstel uit te laten voeren ten tijde van de peildatum.

Verder merkt u op dat de rapporten voor schademelders lastig te begrijpen zijn. Het kabinet erkent dat de rapporten van extern deskundigen zeer uitgebreid en technisch van aard zijn. Dit is nodig voor de Commissie Mijnbouwschade om tot adviezen te komen, waaronder een opgave van de door het verantwoordelijk mijnbouwbedrijf te vergoeden schade. De deskundigen vergroten de toegankelijkheid van hun rapporten door daar een samenvatting in op te nemen. Verder krijgen de schademelders van de Commissie een zo eenvoudig mogelijk motivering van het advies, met daarbij nog een voorloopbrief. Tenslotte worden de schademelders bij elke stap in het proces telefonisch benaderd door de zaakbegeleiders van de Commissie, zodat eventuele onduidelijkheden mondeling kunnen worden uitgelegd en toegelicht.

4. Is de minister op de hoogte over de onvrede die er bij bewoners en lokale/regionale overheden heerst over de wijze van schadeafhandeling na de bevingen rond Ekehaar? En wil de minister daarover alsnog met hen in gesprek gaan?

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**
Directie Transitie Diepe
Ondergrond

Ons kenmerk
PDGGO-DTDO / 100783050

Het kabinet is op de hoogte van de signalen van onvrede bij bewoners en lokale/regionale overheden over de wijze waarop de schades rond Ekehaar zijn afgehandeld. Van de Commissie Mijnbouwschade heeft het kabinet begrepen dat zij reeds in gesprek met de gemeente is over (de ervaringen met de afhandeling van) de schademeldingen in Ekehaar en dat in dat kader is afgesproken dat, als alle adviezen definitief zijn, een integrale evaluatie plaats zal vinden met het betrokken mijnbouwbedrijf, de gemeente, de provincie, met het ministerie van Klimaat en Groene Groei en de Commissie. Deze evaluatie zou in september of oktober 2025 plaats kunnen vinden. Overigens geldt in het algemeen dat – ook zonder concrete aanleiding, zoals nu de bevingen in Ekehaar – de behandeling van schademeldingen door de Commissie jaarlijks wordt geëvalueerd. De meest recente evaluaties zien op de periodes juli 2021 - juni 2022 en juli 2022 – juni 2023. Recent heeft Ecorys de opdracht gekregen om de evaluatie van de schadeafhandeling door Commissie Mijnbouwschade over de periodes 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2024 en 1 juli 2024 tot en met 30 juni 2025 uit te voeren. Als verantwoordelijk minister voor het stelsel van afhandeling van mijnbouwschade, kom ik aan het einde van het jaar, in het kader van de evaluatie van de schadeafhandeling Ekehaar, graag langs om nader in gesprek te gaan over de ervaringen met de schadeafhandeling. Het ministerie zal hier nader contact over opnemen met uw gemeente.

5. Deelt de minister onze constatering dat de Commissie Mijnbouwschade de afgelopen jaren schademeldingen in behandeling heeft genomen zonder dat er sprake was van een geïnduceerde beving (langer dan 12 maanden geleden)? En dat de Commissie onder andere hiermee in strijd met artikel 3 van het instellingsbesluit heeft gehandeld? En dat hierdoor bij inwoners verkeerde verwachtingen zijn gewekt? Zo ja, wat gaat de minister hieraan doen?

Het is juist dat de Commissie Mijnbouwschade schademeldingen in behandeling neemt zonder dat er de afgelopen 12 maanden een geïnduceerde beving heeft plaatsgevonden. Dat lijkt in strijd met artikel 2, derde lid, onder a, van het Instellingsbesluit waarin is bepaald dat de Commissie een schademelding niet in behandeling neemt indien die melding meer dan 12 maanden na het tijdstip van de geïnduceerde beving is ingediend. Echter, de Commissie heeft tot taak om schade te beoordelen die het gevolg kan zijn van bodembeweging door mijnbouw. Bodembeweging omvat niet alleen trillingen door geïnduceerde bevingen, maar ook beweging als gevolg van diepe bodemdaling of -stijging. In de toelichting op het Instellingsbesluit is uitdrukkelijk vermeld dat de termijn van 12 maanden niet geldt voor schade door bodemdaling of bodemstijging. Zolang dus niet vaststaat dat de schade niet is veroorzaakt door diepe bodemstijging of -daling (en dat is in vrijwel alle gevallen niet zonder onderzoek vast te stellen), ontkomt de Commissie er niet aan om de melding in behandeling te nemen. Daarmee handelt de Commissie niet in strijd met het Instellingsbesluit. Het gevolg van de twaalfmaandentermijn bij geïnduceerde bevingen is wel dat, indien de Commissie oordeelt dat sprake is van mijnbouwschade en dat die is veroorzaakt door een beving die langer dan 12 maanden vóór de melding heeft plaatsgevonden, het mijnbouwbedrijf niet gehouden is om de toegekende vergoeding daadwerkelijk te betalen.

Op 18 maart 2025 heeft het kabinet een brief naar de Tweede Kamer gestuurd over de evaluaties die zijn uitgevoerd over de schadeafhandeling door de Commissie Mijnbouwschade over de periodes juli 2021 - juni 2022 en juli 2022 - juni 2023 (Kamerstuk 32849, nr. 267). In de evaluaties bevelen de onderzoekers aan om de terugkijktermijn van 12 maanden bij een beving van de Commissie Mijnbouwschade juist te verruimen, omdat dit tot veel onbegrip bij schademelders leidt. Ook de Commissie Mijnbouwschade zelf heeft aangegeven dat zij deze termijn lastig uitlegbaar vindt. Naar aanleiding van het advies van de onderzoekers en het signaal van de Commissie Mijnbouwschade heeft het kabinet laten weten over het verruimen van de termijn verder in gesprek te gaan met de mijnbouwbedrijven. Voor een aanpassing van de termijn is namelijk een wijziging van het Instellingsbesluit nodig en hier dienen de mijnbouwbedrijven, die zich via privaatrechtelijke overeenkomsten gecommitteerd hebben aan de schadeafhandeling via de Commissie Mijnbouwschade, mee in te stemmen.

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**
Directie Transitie Diepe
Ondergrond

Ons kenmerk
PDGGO-DTDO / 100783050

6. Is de minister het met ons eens dat bij de keuze over het al dan niet aannemen van causaal verband (artikel 7, protocol bij instellingsbesluit Commissie Mijnbouwschade) geen doorslaggevende stem bij een mijnbouwonderneming zou moeten liggen? En dat de stem van de lokale regionale en overheden daarin tenminste zwaarder zou moeten wegen en dat bij verschillen van inzicht een onafhankelijk beoordeling gewenst is?

De Commissie beoordeelt bij schademeldingen of schade veroorzaakt is door bodembeweging als gevolg van mijnbouw. Dit doet zij op grond van aansprakelijkheidsrecht. Artikel 7 van het protocol bij het Instellingsbesluit van de Commissie Mijnbouwschade ziet op situaties waar er in korte tijd veel schademeldingen worden ingediend. Om te voorkomen dat de Commissie Mijnbouwschade deze schades niet binnen de vastgestelde termijn kan afhandelen, kan de Commissie Mijnbouwschade dan in overeenstemming met het mijnbouwbedrijf besluiten tot een snellere en ruimhartigere wijze van schadeafhandeling, waarbij in bepaalde situaties causaal verband wordt verondersteld zonder deskundigenonderzoek. Dit artikel is vooral bedoeld om te voorkomen dat de Commissie Mijnbouwschade deze grote hoeveelheid schademeldingen niet binnen de vastgestelde termijnen kan afhandelen. Omdat de Commissie Mijnbouwschade met de toepassing van artikel 7 afwijkt van het aansprakelijkheidsrecht, is hier instemming van het desbetreffende mijnbouwbedrijf voor nodig. Omdat ten tijde van het opstellen van het Instellingsbesluit van de Commissie Mijnbouwschade het gewenst werd geacht dat ook lokale en regionale overheden hierin gehoord zouden worden, is in het artikel 'overleg met de vertegenwoordigers van de betrokken regionale overheden' voorgeschreven. Echter, het besluit voor toepassing van een snellere afhandeling van de schades ligt nadrukkelijk bij de Commissie Mijnbouwschade en het mijnbouwbedrijf.

7. De eerste beving in de omgeving van Ekehaar, als gevolg van het gasveld Eleveld, vond plaats in Assen op 26-12-1986 met een sterkte van 2,8 op de schaal van Richter. Sindsdien zijn er door het KNMI in dit gebied een veel aardbevingen geregistreerd met een maximale magnitude van 3,5. Is de minister het met ons eens dat het niet redelijk is om alleen schade op te nemen en te vergoeden die binnen een jaar na een beving is ingediend? Zeker wanneer al langere tijd sprake is van mijnbouwactiviteiten?

Het kabinet wil verder in gesprek gaan met de mijnbouwbedrijven over het verruimen van deze termijn, zie ook de reactie op vraag 5. Voor het verruimen van de termijn is een wijziging van het Instellingsbesluit nodig en hier dienen de

mijnbouwbedrijven, die zich via privaatrechtelijke overeenkomsten gecommitteerd hebben aan de schadeafhandeling via de Commissie Mijnbouwschade, mee in te stemmen.

8. Is de minister het met ons eens dat het ook buiten het effectgebied van het Groningenveld gewenst is, dat inwoners met schade door mijnbouw aanspraak kunnen maken op een vaste schadevergoeding of herstel in natura en aanvullende regelingen?

9. Is de minister het met ons eens dat de interne kosten van de Commissie Mijnbouwschade en alle bijbehorende onkosten in verhouding moeten staan tot de uit te keren schade? En dat ook buiten het effectgebied van het Groningenveld meer vanuit vertrouwen dan vanuit wantrouwen moet worden gewerkt?

In het antwoord op vraag 2 en 3 is toegelicht waarom het kabinet het gerechtvaardigd vindt dat er voor het effectgebied van het Groningenveld en de met het Groningensysteem verbonden gasopslagen Grijpskerk en Norg een andere wijze van schadeafhandeling plaatsvindt dan in de rest van Nederland.

In dit antwoord is ook toegelicht dat de Commissie Mijnbouwschade haar taak dient uit te voeren met toepassing van de bepalingen van het civiele aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht. Om op grond van het civiele aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht vast te kunnen stellen of schade veroorzaakt is door bodembeweging als gevolg van gaswinning, is inhoudelijke onderzoek nodig door deskundigen. Dit vormt een aanzienlijk deel van de totale uitvoeringskosten van de Commissie Mijnbouwschade. In alle gevallen waarin de Commissie een schadevergoeding adviseert, worden de kosten van de deskundigen doorberekend aan het betrokken mijnbouwbedrijf. Het kabinet heeft van de Commissie Mijnbouwschade begrepen dat in de integrale evaluatie van de afwikkeling van de schademeldingen in Ekehaar specifiek aandacht zal worden besteed aan de verhouding tussen de uitvoeringskosten en de toegekende vergoedingen.

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**
Directie Transitie Diepe
Ondergrond

Ons kenmerk
PDGGO-DTDO / 100783050